

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek Zápolya-
ntca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 291. szám.

Péntek, december 19.

A trónörökös ünnepe.

— dec. 19.

Az emberi életkor félszázados jubileumát azzal a rezignációval szokták megünnepelni, hogy az a deledőn túl levő állapotot, az alkony felé vezető utat jelenti. Akármennyire friss, kevéssé kopott erőben, napsugaras kedélyben, kemény munkabírában éri meg valaki az ötven esztendő: azon túl már új életprogram, új törekvések, célok vannak. Folytatják a jól vagy rosszul megválasztott ösvényt, a sikerekkel vagy kiábrándulással szegett munkát, amíg bele nem fáradnak, vagy ki nem törnek.

Ausztria-Magyarország trónörököse, Ferenc Ferdinánd ma töltötte be 50-ik életévét. Az ő életének hivatása, amelyet huszonnégy esztendő előtt egy szomorú emlékü eset, Rudolf királyi herceg szerencsétlen halála juttatott neki részül, csak az élet deledőjén túl fog kezdődni: az uralkodása. A trónörökösök ilyen magas kora egyáltalában nem tartozik a ritkaságok közé. VI. Edwárd angol király hatvan esztendő is elmúlt, amikor még mindig welszi herceg volt, a most királylányá megkoronázott bajor regensherceg már nagyapa volt, amikor még mindig csak várományosa volt a királlyal folytatódott regensségnak. Az örökös hatalom rendjéből következik ez: az egyik, például Alfonsoz spanyol király iskolás korában jut a trónra, a másik az öreg kor felé indulóban is csak trónörökös.

Ferenc Ferdinánd hosszú várakozása, amely alatt egyébként a türelmetlenségnek csak sejtésre is alkalmas jelét sohase adta, bizonyára iskola volt. Az uralkodásnak iskolája egy olyan böles mesternek oldalán, aki ma Európa uralkodóinak nemcsak doyenje, de böleségben, alattvalói megbecsülésben, békeszeretben magasan álló példányképe. A tanulni vágyó mérhetetlenül sokat meríthetett Ferenc József eszelekvéséből, akinek két politikai tusákra, belső egyenetlenségekre és gyűlölködésre egyformán hajló ország kormányzása jutott részül, aki megóvta az uralkodása alatt álló monarchiát a háboruktól olyan szomszédok között, amelyek között élni szinte az örökös fegyverben állást, az állandó támadásra készenlétet jelenti.

Ez az uralkodás nem jelenti a reprezentáló királyságot, a legelső szertartások első szerepének betöltését, mint például Angliában; de az uralkodói akarat föltétlen érvényesülését sem, mint az orosz birodalomban. Ez az uralkodás tudomány, művészet és energia volt, de olyan tudomány és művészet, amelynek nemcsak

elméleti értéke van, hanem amely negyven millió ember sorsára van kihatással.

Ez az iskola, ez a hosszú, majd negyedszázados iskola, amelyet a férfias meghiggadás processzusa kísért, növeli a reményteljes bizalmat, amelyet a jövővel alattvalók Ferenc Ferdinánd személyéhez lüznék és amelylyel egykor bekövetkező uralkodása elé néznek. Ma még mindenki az kívánja, hogy ez minél később következzen be; nemcsak a királyt övező szeretetnél fogva, amely öfelsege életét, testi és szellemi erejét az esztendő minél hosszabb sorára kívánja nyújtani, hanem a nagy változásoktól való természetes idegenkedés miatt. De ha az óra bekövetkezik: Ferenc Ferdinánd uralkodásában bizonyára érvényesülni fog ez az iskola és követésre talál a közvetlen közelében álló ragyogó példa.

Ötven éves születésnapján, leendő alattvalóinak eszűdes, nagyobb ovációt kerülő együttérzése, rokonszenve köszönti a trónörökösöt. Így fordulnak felé a magyarok is, akiknek eddig, sajnos, kevés módjuk volt a trónörökösnek barátságát, szeretetét külső jelekben is élvezni. Lehet, hogy ez is az uralkodás iskolája: a szeretetnek adományozását és élvezetét egyedül a trón számára tartani fenn. Higyjük: ha az ő ideje elérkezik: egyforma mértékkel fog az ő szívéből ez a szeretet mind a két országra felé sugározni és a magyaroknak tiszta királyhűsége, belső ragaszkodása fogja viszonzni.

A gyermektanulmányozás.

A kulturegyesület gyermektanulmányi szakosztályának ülése. — Pályázat gyermektanulmányi kérdésre.

— dec. 19.

A Torontálvármegyei Közművelődési Egyesület gyermektanulmányi szakosztálya tegnap délután rendkívüli értekezletet tartott, melynek legfőbb tárgya azon pályázat kiírásának megbeszélése volt, amelyről a novemberi értekezlet határozatot hozott. Az értekezleten, melyen Grézlo János kir. tanfelügyelő elnökölt, jelen voltak: dr. Báthory Endre, Bányai Jakab, Bugárszky Milivojné, Bugárszky Milivoj, Büchler Hugó, dr. Heinermann Alajos, Kiss Mária, Liska Ferenc, Popovics Bogdán, Streitmann Antal, Szegfű Sándor, Wégling István.

Grézlo János kir. tanfelügyelő jelentette a szakosztálynak, hogy ígéretéhez képest közbenjárt a kulturegyesület igazgatóságánál, hogy a fontos tétel kidolgozására a pályadíjat kieszközölte és hogy e szerint egy két ivre terjedhető pályamunkára az egyesület 100 koronát bocsát a szakosztály rendelkezésére. Streitmann Antal keveseli ezt az összeget,

mire az elnök tanfelügyelő erre megjegyezte, hogy hajlandó lemondani a tanfelügyelőnek az év végén történni szokott jutalmazásáról és ezen összeget e célra fordítani. Ezen véleményt a szakosztály általában helyesli és elfogadja a kir. tanfelügyelő azon ajánlatát, hogy a pályadíj ilyenformán 300 korona legyen, de legalább három nyomtatott ivnyi terjedelem kívánatik a pályázótól.

A tétel megfogalmazásánál élénk eszmecsere fejlődött. Az eredeti, Bányai Jakabtól indítványozott tétel, mely azt kívánta, hogy fejtsék ki, mik a teendői az iskolának az egyéni nevelés lehető keresztülvitele érdekében, Streitmann Antal ugy kívánta módosítani, hogy a gyermektanulmányozás eddig elért eredményeiről is kívánt tudományos és szakzerű beszámolót. Bányai, Büchler, Wégling, dr. Heinermann, dr. Báthory és az elnök többszöri hozzászólásai után dr. Heinermannnak egy közbevetett indítványát fogadta el a szakosztály némi módosítással és a tételt a következőképpen alapította meg:

„Melyek a gyermektanulmányozás azon eredményei, melyek az iskolában az egyéni nevelés-oktatás érdekében értékesíthetők?”

Eznek alapján a titkár megszövegezte a pályázati hirdetményt, melyet a szakosztály elfogadott és elhatározta, hogy a helyi lapokon kívül az összes szaklapokban közölni fogja.

Végre megállapodott a szakosztály a bíráló bizottságban, melynek tagjai lettek: Bányai Jakab, Büchler Hugó, dr. Heinermann Alajos, Streitmann Antal és Wégling István.

Miután még apróbb kérdések nyertek elintéztést, az értekezlet véget ért azzal, hogy a kir. tanfelügyelőnek köszönetet mondott a szakosztály azon készségéért, melyet ez ügyért kifejtett.

A pályázat szövege a következő:

A Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület gyermektanulmányi szakosztálya pályázatot hirdet a következő tételre:

„Melyek a gyermektanulmányozás azon eredményei, amelyek az iskolában az egyéni nevelés-oktatás érdekében gyakorlatilag értékesíthetők?”

A szakosztály különösen azt kívánja kifejezni, hogy mit tehet az iskola az egyéni oktatás lehető keresztülvitele érdekében; mi módon üzze a gyermektanulmányozást az iskolában gyakorlati haszonnal; az eddig elért eredmények melyek használhatók fel az iskolában gyakorlatilag és általában, mi volna a teendő, hogy az egyénítés a tantárgyak tanításánál lehetőleg érvényesüljön? végre, mik volnának az iskolafentartó hatóságok feladatai ezzel szemben?

A pályamunka terjedelme három nyomtatott iv; a pályadíj 300 (háromszáz) korona, mely csak az abszolút értékű munkának fog kiadni.

A jelíges levéllel ellátott pályamunkák Grézlo János kir. tanfelügyelő, mint szakosztályi elnök címére Nagybecskerekre 1914 április 30-ig küldendők be. Az

Vantsik Aladár

órás és ékszerész

NAGYBECSEKEREK

1029-99

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOKBAN

Ugymint: aranyneeműek, ezüst, briliáns, gyémánt és china-ezüst disztárgyak, ugyszintén Schaffhausen-, Omega- és Movadó zsebórákat, továbbá modern fall ingaórákat nagy választékban

eredményt a Délmagyarországi Tanítóegylet nyári nagygyűlésén fogja a bíráló bizottság kihirdetni.

HIREK.

IDÓJÁRÁS.

4 nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése.

December 19.

Barométer emelkedik 766.8. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 1.8 C°. Hőmérséklet: maximum 18-ikán 1.8 C°, min. ma reggel — 5.5 C°. Csapadék 6.6 mm. Felhőzet — Szélirány és erősség N2. Jólát a következő 24 órára: Hidegebb délen, nyugaton sok helyüti esapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvastást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bárányfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy zihar.

— **A csanádi klérus köréből.** Moravetz Gyula csávosi plébános — mint már jelentettük — torontálszécsányi plébánosnak neveztetett ki. A csávosi parochia vezetésével ideiglenesen R a n k o v Lajos módosi plébánost bízta meg a megyéspüspök. A csávosi parochiát hir szerint csak a tavaszszal fogják betölteni.

— **Adományok a mentőkoocsira.** A nagybecskereki mentőkoocsira újabbán Zsembery Pál földbirtokos 5 koronát, Benkovich Miklós pedig koszorumegváltás címén 10 koronát adományozott.

— **Köszönet.** Löwy Gyula a Chevra-Kadisa szentegylet javára 20 koronát adományozott. A nemes adománvozonak halás köszönetet mond Mayer Henrik, a szentegylet elnöke.

— **Karácsonyfa-ünnepélyek.** A helybeli árvaházban a karácsonyfa-ünnepélyt e hó 22-ikén, hétfőn délután 5 órakor tartják meg. Az árvák nemesszivü támogatóit és barátait ezuton hívja meg ez ünnepélyre az árvaházegylet elnöksége.

A jótékony nőegylet óvodájában december 20-ikán, holnap lesz a karácsonyfa-ünnepély, amelyre a közönséget meghívja a nőegylet elnöksége.

— **Az Oltáregylet kulturstélye.** A nagybecskereki oltáregyleti fiók tegnap délután ismét egy szép műsorú kulturstélyt rendezett a hitközségi székház dísztermében, amit nagyszámu közönség hallgatott végig. Az első szám két pompás zenedarab volt, még pedig Beethoven Egmontja és Chamanade Arabesqueje, amelyet Sindelás Terike, Grandjean Andor, Strus Serafin és Wéninger József adtak elő, mindannyi kitűnő technikával. Utána Schubert Impromptuját játszotta el zongorán Nónay Ferenc precíz szabatossággal. Lovag dr. Csósz Imre, a főgimnázium tudós tanára tartott ezután Mária-kultusz és a magyar daliák címen egy mélytartalmu felolvasást, majd Takács István Demény Dezső: Szent Imre sirja című vallásos melodramáját szavalta el nagy hatással. A szavaltat zongorán Wéninger Irénke és a vegyeskar kísérte ügyesen. Utána Strus Serafin esellőjátékában gyönyörködött a közönség. Strus Nölek: Amoroso és Smith: Der Freischütz című fantáziáját adta elő s zongorán Nónay Ferenc kísérte. Ezt Grandjean Andor briliáns hegedűjátéka követte Grandjean Andorné kitűnő zongorajátékától kísérve. Előadásukat hosszan tapsolta a közönség. A műsort egy vegyeskarének zárta be, amelyet Ambrózy Irénke, Hauslady Annuska, Sindelás Terike, Gizike és Bertus, Ambrózy István és Csath Nándor adtak elő.

— **Téli világ.** A tegnapi hihetetlenül pocsék, sáros idő után szinte hinni sem akartunk ma reggel a szemeinknek, amikor arra ébredtünk, hogy kinn üde fehérség mosolyog ránk. A sár, a piszok egy

éjszaka alatt eltűnt s derüs fehér világ vesz körül bennünket. A sár keményre fagyott, az esőcsöppek hópihékké változtak s így egyszerre, mint valami mesevilágban, a piszkos szürkeségből ragyogó téli világba esőppentünk. Az emberek bizony már vágyva-vágytak egy kis derüs tél után, mert hiába, a poétikus fehérség mégis csak enyhíti a téli világ zordságainak keserveit.

— **Társadalomtudományi előadás.** Dr. Fényes Samu vasárnap délután 6 órakor a Korona-szálloda nagytermében előadást tart a társadalom kialakulásáról. A licumi előadásokra való tekintettel a Korona-szállóban az előadás 6 órakor kezdődik.

— **A 13 éves színésznő.** Nagyszentmiklósról írják: Braun Irén, kinek atyja Rákosszentmihályon lakik s aki a m. kir. államvasutak kocsikészítő osztályában asztalos, f. évi szeptember hó 1-én alig 13 éves korában beállott nagybátyja Irsai falusi színigazgató truppjába. A vándortársulat a héten Nagyörszre került, ahonnan a 13 éves Braun Irén bejött Nagyszentmiklórsra s jelentkezett a főszolgabírósnál, ahol elpanaszolta, hogy nagybátyja szintársulatánál oly embertelenül bántak vele, hogy tovább nem bírta kiállani a szenvedéseket. A fiatal leányt kötött utlevéllel haza küldötték Rákosszentmihályra.

— **Betörés barátságból.** A baráti áldozatkészségnek mindenestre ritka, de nem éppen követésre méltó példáját szolgáltatott három nagyszentmiklósi lakatoslegény. Ugy történt az eset, hogy Steiner Béla, Friss István, Foltin és Loch József lakatoslegények igen jó barátságban voltak egymással, kik közül az utóbbi nem rég egy nyilvános házbeli leányt megszóktatott s magával vitt Budapestre, ahonnan panaszos levelet írt Nagyszentmiklóson maradt barátainak, hogy akárhonnan teremtsenek elő pénzt és sürgősen küldjék meg neki, mert munkát nem kapott sehol és utitársával egy fillér pénz nélkül van a nagy Budapesten. Ezeknek megesett rajta a szívük és elhatározták, hogy okvetlen segíteni fognak a hajba jutott szerelmes páron. Az elhatározást tett követte s f. hó 15-én este 7 és 8 óra között özvegy Halik Tivadarné lakásába álkulcsok segélyével behatoltak s onnét 610 koronát sikerült nekik elemelniük, amelyből 200 koronát másnap reggel 8 órakor express el is küldöttek barátjuknak Budapestre. A sikerült eset után még aznap este 8 óra után Steiner Béla jelentkezett a rendőrségen Folye Miklós rendőrőrmesternél, ahol éjjeli szállást kért azon indokolással, hogy neki állása nem lévén, nincs hol aludnia. A szállást megkapta, de a rendőrőrmester által hozzá intézett kérdésekre olyan feleletet adott, amelyeket gyanusoknak találtak a rendőrségen s éppen emiatt elküldöttek Heincz Péter lakatosmesterhez, ahol állítólag legutoljára habár csak rövid időre is alkalmazva volt. Foltin, aki szintén Heincznél van alkalmazásban, megjegyezte a rendőr látásra s mindjárt kirukkolt azzal, hogy ő is benne van a hármajuk puccsában. Így derült ki aztán körülményesen minden, melynek során a vizsgálatot azonban már a csendőrség folytatta le. A pénzt mind megtalálták az express-küldemény költségének leszámitásával.

— **A Világ** a szabadelyü haladásnak, a demokráciának harcos ujságja. Ami a nép ügyét, a kultura érdekét szolgálja, a Világ hasábjain mindig lelkes pártolásra talál. Cikkei elsőrangú írók munkái, hírforrásai, szelleme friss, élénk; információi megbízhatóak, tartalma változatos, az olvasó minden igényét kielégíti. Programja: az általános, titkos, egyenlő választójog; az egyházi javak szekularizációja, a közoktatás államosítása és a nemzetiségi kérdés igazságos megoldása.

A Világ előfizetési ára: egy évre 28 K, félévre 14 K, egy hónapra 2.40 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Gyár-utca 4. sz.

— **Gazdátlan tárgyak elárverezése a rendőrségen.** A rendőrkapitányság értesíti a közönséget, hogy a gazdátlan tárgyakat f. hó 30-án délután 3 órakor a rendőrség épületében nyilvános árverés alá bocsátja.

— **A legkedvesebb karácsonyi ajándék.** A gyöngéd, jó férjek hetekig gyötrik magukat, hogy mit vegyenek karácsonyra az ő szeretett feleségüknek: a lányos mamáknak ugyanez a gondja, ez a töprengés okoz fejfájást a testvéreknek is, egyszóval mindazoknak, akiknek családi, rokoni, baráti körében a karácsonyt a szeretet ünnepének tekintik. Nos, mi ismerünk egy ajándékot, amely hasznos is, kedves is, olesó is és amelynek a megajándékozott egész éven át újra meg újra örülhet, mert havonként háromszor, az év végéig 36 megújulásban élvezhet. Ez az ajándék a „Háztartás“, Kürthy Emilné közismert, népszerű szaklapja, mely január 1-én már a huszadik évfolyamát kezdi meg. A „Háztartás“ díszesen kiállított szép képekkel illusztrált füzetek bőven tájékoztatják olvasóit a belső és külső háztartás, baromfitenyésztés, tejgazdaság, méhészet, kertészet, gyermeknevelés, egészség, szépségápolás, divat, kézimunka és sok egyéb tárgy hasznos tudnivalóiról. Ezenkívül ezermélt több kipróbált étel, sütemény, ital, befőzés stb. receptjét közli s előfizetőinek külön kedvezményül ingyen 50 pompás háztartási könyvet ajándékoz. Megemlítjük, hogy a „Háztartás“ olvasói szoroztatásáról sem feledkezik meg, amennyiben a szépirodalmi részben érdekfeszítő regényt, fejtörő rejtvenyeket, illusztrált adomákat és sok mulatságosat közöl egyről-másról. Mind e gazdag tartalomért valóban csekélynek mondható e nélkülözhetetlen házi barát előfizetési díja, amely mindössze: negyedévre 3 kor., félévre 6 kor., egész évre 12 korona. Az előfizetési pénzek a „Háztartás“ kiadóhivatalához (Budapest, II., Margit-körút 5B), II. 4.) küldendők. A kiadóhivatal kívánatra készséggel szolgál mutatványszám-mal is.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

A trónörökös üdvözlése. — Apróbb javaslatok. — Külkereskedelmi viszonyaink rendezése. — A magyar—horvát pénzügyi egyezmény.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A delegáció tanácskozási véget érve, a képviselőház ma ismét ülést tartott, amelyen elintézte külkereskedelmi és külforgalmi viszonyairól, valamint a magyar—horvát pénzügyi egyezményről szóló javaslatokat, továbbá egy esomó apróbb javaslatot tárgyalt le. Az ülésen az ellenzék nem jelent meg s így két óra alatt az összes javaslatokat letárgyalták és megszavazták.

A trónörökös üdvözlése.

A képviselőház mai ülésén Beöthy Pál elnökölt, aki az ülés megnyitása után meleg szavakkal emlékezett meg Ferenc Ferdinánd trónörökös ötvenedik születésnapjáról s indítványára a Ház elhatározta, hogy a trónörököst üdvözli.

Alkalmos karácsonyi ajándék

Somfai János új könyve:

A „KÉT VILÁG“.

Megrendelhető a „Torontál“ szerkesztőségében a pénz előleges beküldése mellett bérmentve 4 koronáért.

Mintán még az elnök jelentette, hogy Palugyay Móríc kitiltása lejárt, átérték az elintézésre váró

apróbb javaslatok

tárgyalására, amelyek között Harkányi János báró kereskedelmi miniszter által beterjesztett több vicinális javaslat volt s amelyeket a Ház vita nélkül egyhangulag elfogadott.

Ezután a

külkereskedelmi és külfor-galmi viszonyaink ideigle- lenes rendezéséről

szóló javaslatot ismertette és ajánlotta elfogadásra Niamessny Mihály előadó.

Szilassy Zoltán az agrár érdekek tekintetében szólal föl s kéri az állatesempészes megakadályozását s az állatok védelmét.

Ghillányi Imre báró földművelési miniszter kijelenti, hogy az állatesempészes megakadályozására a belügyminiszterrel együtt törvényjavaslaton dolgozik s ugyancsak gondoskodása tárgyát képezi az állatvédelem is.

Ezután a javaslatot általánosságban és részleteiben is megszavazzák.

Most

a magyar—horvát pénz-ügyi egyezményről

szóló javaslatot ismertette Hegedűs Lóránt előadó s ajánlotta elfogadásra.

A Ház a javaslatot vita nélkül általánosságban és részleteiben is elfogadta s ezzel a napirend kimerült.

Mintán még a holnapi ülésre kitűzték a ma elfogadott javaslatok harmadszori olvasását, az elnök jelentette, hogy a belügyminiszter válaszolni fog Giesswein Sándornak arra az interpellációjára, amelyet amiatt tett, hogy a székesfehérvári rendőrkapitány az ottani esperantó-gyűlést azon a címen tiltotta be, hogy az esperantó nyelv — tolvajnyelv.

Ezzel az ülés fél 1 órakor véget ért.

A KORMÁNY TAGJAI ÉS A DELEGÁ-TUSOK ITTHON.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tisza István gróf miniszterelnök és Teleszky János pénzügyminiszter a munkapárti delegátusokkal tegnap este visszaérkezett Budapestre.

Ugyancsak tegnap este jöttek meg Bécsből az ellenzéki delegátusok, akiknek mintegy kétszáz főből álló hívei tüntetést rendeztek mellettük. Lármás tüntetésükbe a rendőrség is beleavatkozott s a tüntetőket eltávolította.

GIZELLA FŐHERCEGNŐ BUDA-PESTEN.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Gizella főhercegnő és férje, György bajor herceg, ma Budapestre utazott József főherceg meglátogatására.

A HONVÉDELMI MINISZTER BÉCSBEN.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Hazai Samu báró honvédelmi miniszter ma odaérkezett. A miniszter tárcája ügyében időzik Bécsben.

BUKARESTI KÖVETÜNK TANÁCS-KOZÁSA TISZÁVAL ÉS ANDRÁ-SYVAL.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, gróf Cernin Ottokár, az új bukaresti követ tegnap hosszabban tanácskozott Bécsben Tisza István gróf miniszterelnökkel és Andrássy Gyula gróffal.

RENTENS KÉPVISELŐK BÜNTE-TÉSE.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága ma délutáni ülésén tárgyalta Apponyi Albert gróf, Vázsonyi Vilmos, Bernát István és Sándor Gyula képviselők ügyét, akik nem tették le az összeférhetlenségi bizottsági esküt. A négy képviselőt emiatt egy negyedévi fizetésük elvesztésére ítélték.

A BÉKÉSCSABAI MANDÁTUM.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A békészsabai mandátumra új jelölt van, amennyiben az ottani ellenzék egy csoportja Purjesz Lajos hírlapírót, a „Nílág” szerkesztőjét jelölte ellenzéki programmal.

BIZALMATLANSÁGI SZAVAZAT AZ OSZTRÁK KORMÁNY ELLEN.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Stürgkh gróf miniszterelnök a Reichsrath mai ülésén nyilatkozott a lengyel-klub körül fölmerült panama dolgában. Bacsinszky lengyel képviselő bizalmatlansági indítványt tett s a Reichsrath 150 szavazattal 140 ellenében elfogadta az osztrák kormány ellen irányuló bizalmatlansági indítványt. Hogy a kormány lemond-e a bizalmatlansági szavazat miatt, azt még nem tudják. Valószínű, hogy a Reichsrathot elnapolják s a 14-ik paragrafus alapján fog kormányozni a kormány.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 838, Osztrák Hitel 633, Koronajáradék 82.55, Osztrák-Magyar Államvasut 709.50, Jelzáloghitelbank 436, Leszámitoló Bank 524, Hazai Bank 288, Magyar Bank 536, Kereskedelmi Bank 3808, Rimamurányi 644, Salgótarjáni 737, Általános Kőszénbánya 1020, Közúti Vasut 630.50, Villamos Vasut 347.50, Adria 578.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (1914 áprilisra)	11.39
Rozs (1914 áprilisra)	8.65
Zab (1914 áprilisra)	7.45
Tengeri (1914 májusra)	6.60

1248—1913. végrh. szám. 1082—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. törvényszéknek 1913. évi 9035. és 9034. számú végzése következtében dr. Miljkovic János antalfalvai ügyvéd által képviselt Vojnovics János javára 570 és 1000 korona s jár. erejéig 1913. évi október hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1150⁰/1000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tengeri, szarvasmarha stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíró-ság 1913. évi V. 303.2. számú végzése folytán 570 + 1000 korona tökekövetelés és járulékaik erejéig Tamaslaka községben adós lakásán leendő megtartására 1913. évi december hó 30-ik napjának délelőtti 11 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingo-ságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el-fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1913. évi december hó 15. napján.

Szeckó Lajos kir. bir. végrehajtó.

MINDEN ANYA

szíveleg, hogy a különböző
tészta, mint torta, rétes, kecskák,
gombóc, pudding, felfújt, fánk, metélt, pala-
csinta, béles, omelette stb. sok tekintetben
— főleg gyermekeknek — felette ártanak a
húsételeknek, ha

dr. Oetker-féle sütőporral

a 12 fillér

készülnek, mert így nemcsak táplálók, ha-
nem könnyen emészthetők is, ami ismét fő-
kép gyermekeknek kimondhatatlanul nagy
előny. Készítsen ezért gyermekeknek sok új
tészta dr. Oetker sütőporral, ami a meg-
felelő utasítással mindenütt kapható.

Egészséges, tápláló és olcsó.

Figyeljünk, hogy valódi dr. OETKER-féle
gyártmányt kapjunk. 80(1)—5.4

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság.

9736/1913. tkvi. szám. 1023—1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Baits Iszának a jelzálogos hitelekkel szemben végrehajtási árverés joghatályával bíró önkéntes árverési ügyében a telekkönyvi hatóság az önkéntes árverést a törvényszék területén levő, Felsőtteb községben fekvő s a felső-
ittebei 14. sz. tjkben I. 1. sor., 25—26. hrsz. 600 □-öl beltelek s a rajta épült 13. sz. háza 904 korona, az 12.4. sz. tjkben I. 1—3. és 5. sor., 1326, 1778, 2836. és 3409. hrsz. 4 hold szántóra 626 korona; ugyanazon tjk-
ben + 1—7. sor., 5312, 5313, 5314/a/2., 1423., 1881., 2329., 2795., 3305. és 3761. hrsz. 8 hold 535 □-öl szántó és gyümölcsöskertre 1739 korona kikiáltási árban és pedig az utóbbi + 1—7. sorsz. alatt foglalt ingatlanokra 1881: LX. t.-c. 155. §-a alapján az előterjesztett ké-
relemre együttesen azért, mert az érdekeltek a kitűzött tárgyaláson nem jelentek meg s a kérelem teljesítésének akadálya nincsen. Végül a felsőttebei 1258 számú tjkben I. 1. sor., 5808/4867. hrsz. 1143 □-öl pótkertre 228 kor. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi január hó 17-ik (tizenhetedik) napján délelőtti 11 órakor Felső-
ittebe község házában fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes érték-papírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezésétől kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§., 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett s ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1913. évi október hó 22. napján.

Bödecher Dezső s. k.,
kir. törvényszéki bíró.

Rámpás

dr. Brájer Lajos szőlőjéből,

fehér literje **76** fillér,
vörös **72**

**Kapható: Zápolya-utca 1. sz.
:: alatt a házmesternél. ::**

820—x.40

Valóságos feltűnést kelt

azon árkedvezmény, melyet

WEHNER GYÖRGY

divatáru cég

karácsonyi occasiojában nyujt.

Külön nagy áruaktár

a volt Petz-féle üzlethelyiségben,
ahol még eddig nem létezett olcsó ár
mellett eladásra kerülnek:

női- és férfifehőneműek, nyakkendők, keztyűk,
harisnyák, zsebkendők, téli kötött- és szövött-
árak, bőrárak, egymint: női kiegészítők pénz-
erszények, dohánytárcák stb. stb.

Játékszerek, babák óriási választékban

Az Écskai-utca 1181/28. számú 4274—913. tkvi szám. 1057—1

== ház ==

egy 35 év óta fennálló

vegyeskereskedéssel együtt bérbeadó.

Érdeklődők forduljanak a ház tulajdonosához ugyanott.

1015—105

Nagykikindai járás főszolgabírájától.
5864—913. szám. 1076—33

Pályázati hirdetmény.

Szaján községben újonnan szervezett második szülésznői állásra pályázatot hirdetek.

A megválasztott második községi szülésznő a községi pénztárból évi 240 korona fizetést élvez és a szülésnél való közreműködésért az első szülésznőnél 4 korona, a többi szülésznőnél 2 korona díjat szedhet. A teljesen vagyontalanoknál díjtalanul köteles a szülésnél közreműködni.

Felhívom pályázókat, hogy az 1908 évi XXXVIII t.-cz. 27. §-ában előírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket, melyhez az erkölcsi minősítést igazoló községi bizonyítvány is csatolandó, 1914. évi január hó 10-ig bezárólag a nagykikindai szolgabíróhoz küldjék be.

Nagykikinda, 1913 évi december hó 15.

Horváth Zoltán, főszolgabíró.

:: Legalkalmasabb ::

karácsonyi és ujévi ajándékok

elismerett legelsőrendű illatszerek,
toilette vizek, szappanok, fésű-
készletek, manikűrök, önbort-
váló készülékek stb. egyenként,
:: valamint díszdobozokban ::

== kaphatók ==

Melkuhn Dezső

drogériájában

Nagybecskerekén.

Telefon 95.

1073—x 4

Telefon 95.

Árverési hirdetmény.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Obadeanu Pál nagybecskereki ügyvéd által képviselt Herezeg Emil és Társai écskai cég végrehajtónak Radovanesev György, Áron perlaszi lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 1375 korona tőke, ennek 1913. évi május hó 1-től járó 5% kamatai, 112 korona 40 fillér költség és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében, nemkülönben az 1881. évi LX. t. cikk 166—167. §-ai alapján ezennel csatlakozottnak kimondott Grassnek Ferdinánd perlaszi lakos 28 korona 80 fillér tőke és 20 korona költség (csak a perlaszi 827. számú betétben vonatkozólag), Herezeg Emil és Társai écskai cég 89 korona 88 fillér tőke s jár. (Radovanesev György 1/4-ed részére), Magyarov Mita perlaszi lakos 181 kor. 35 fillér tőke és jár., 163 kor. 40 fillér tőke és jár., 67 korona 40 fillér tőke és jár., 330 kor. 70 fillér tőke és jár., Bauer József és Henlein Ferenc perlaszi lakosok 272 korona tőke és jár.-ból álló követelésének behajtása végett a pancsovai kir. törvényszék és a perlaszi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén a perlaszi 827. számú tkvi betétben felvett: A. I. 1—2. sorsz., 1045., 1046. hrszámú, 862. öi. sz. ház, 201. öi. sz. udvar, 220. öi. sz. kert a beltelekből, Radovanesev György és Áron nevében vezetett 3/4-ed része 335 korona, a perlaszi 828. számú tkvi betétben felvett és egészen Radovanesev György és Áron nevében vezetett A. I. 1. sorsz., 321. hrszámú 1 hold 1373. öi. sz. szántó a Kozjakban 270 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés a perlaszi 827. számú betétben felvett ingatlanokból fentnevezettek nevében vezetett 3/4-ed része és a perlaszi 828. számú tkvi betétben felvett ingatlanra egészen C. 7. s illetve 6. sorsz. a özv. Radovanesev Istvánné szül. Dobrota Krisztina perlaszi lakos javára bekebelezett szolgalmi jogot nem érinti.

Amennyiben azonban e szolgalmi joggal terhelt s a perlaszi 827. számú betétben felvett ingatlan a szolgalmi jog fentartásával oly árban adatnék el, mely a szolgalmi tkvi bejegyzését megelőző tehertételek fedezete szempontjából ezennel 30 koronában megállapított összeget meg nem ütné, az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a szolgalmi jog fentartása nélkül nyomban elárvereztetik.

Határnapul 1914. évi január hó 12. napjának délelőtt 9 órája ezen kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségébe kiüzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen a határnapon a becsáron alul is elfognak adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, melynek 20%-át venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333 sz. I. M. r. 8. §-ában jelzett óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170 §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismerényt átszolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. évi XXX. t.-c. 10. §-ának 2. bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és

Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetségek, valamint az 1898: XXXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles a vevő ha magasabb ígértet tett a becsárnál az 1908. évi XLI. t.-c. 21. §-a értelmében a letett bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegyesíteni, ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatattatik, részt nem vehet.

A fenti ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adhatók.

A vevő köteles az árverési vételárát 2 egyenlő részletben és pedig az első 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt az árverés jogerejétől számítva és pedig az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt az antalfalvai kir. adóhivatalnál, mint bírósági letétpénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Árverési kivonat:

1. A vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetékeket viselni.

2. A vevő a megvett ingatlan birtokába az árverés jogereje emelkedése után lép és annak haszna már az árverési naptól fogva őt illeti. Amennyiben azonban az ingatlan hasznosításra volna adva, csak a gazdasági év végetől.

3. A vevőnek a vételi bizonylat csak akkor fog kiadotni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt a végrehajtási novella 27. §-ának megfelelő utóajánlat nem tétetik.

4. A tulajdonjog csak a vételár és tamarainak teljes kifizetése után fog hivatalból a vevő nevére kebeleztetni.

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál, 1913. évi augusztus hó 26-án.

Cziróni s. k., kir. járásbíró.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

10550—1913. tkvi sz. 1072—11

Árverési hirdetmény kivonat.

Az Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársaság végrehajtónak Mijatov Gyurica végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság utóajánlatra az újabb árverést 2360 korona és 2506 korona 50 fillér tőkekövetelés és járulékaik behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, felsőelemér községben fekvő s a felsőelemér 2059. számú tkvben I. I. sor., 393—394. hrsz. 1200. öi. beltelekre s a rajta épült 167. öi. számú házra 4000 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi január hó 9-ik (kilencedik) napján délelőtt 10 órakor Felsőelemér községi házában fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási árban alacsonyabb árban eladni nem lehet.

Az árverési szándékoztók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismerényt a kiküldöttnek átadni s az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§, 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árban magasabb ígértet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegyesíteni. (1908: XLI. t.-c. 25 §.)

Kelt Nagybecskerekén, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1913. évi november hó 25. napján.

Gojdits Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

== Kiadó == uri lakás,

5 szoba, fürdőszoba,
mellék helyiségekkel
január hó 1-től.

Bajza-utca 2854. sz. Ottovay-ház.

= A ház esetleg eladó. =

1081—21